

Kulutõhususe ja ravikindlustuse eelarve mõju hinnang

Teenuse nimetus	Müofunktsionaalne aparaat, trainer
Taotluse number	1107

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

Ettepaneku lisada tervishoiuteenuste loetellu uus teenus „Müofunktsionaalne aparaat, trener“ esitas Eesti Ortodontide Selts. Müofunktsionaalsed aparaadid on silikoonilaadsest materjalist eri vormide järgi pressitud hambumust suunavad ortodontilised raviaparaadid. Müofunktsionaalne ravi on näidustatud juhul, kui patsiendil on sellised funktsioonianomaaliad nagu suuhingamine, suu ringlihase toonuse langus, kahjulik imemisharjumus, infantiilne neelamistüüp, st keel on neelamise ajal hambakaarte vahel. Need funktsioonianomaaliad vajavad korrigeerimist võimalikult varases vanuses. Funktsioonianomaaliad võivad kaasuda pea kõigi hambumusanomaaliade vormidega. Müofunktsionaalset ravi on võimalik teostada igas eas patsientidele ning seda on võimalik kombineerida breketraviga.

Müofunktsionaalse aparaadi alternatiiv on hetkel tervishoiuteenuste loetelus olevad suust eemaldatavad funktsionaalsed aparaadid, mis valmistatakse patsiendile individuaalselt hambalaboris. Need aparaadid stimuleerivad küll lõualuude kasvu ja modelleerumist, kuid ei loo head lihaste tasakaalu soovitud ravitulemuse säilitamiseks. Rahvusvahelise teaduskirjanduse alusel on müofunktsionaalne aparaat lapsele vastuvõetavam, kuna ei ole vaja ettevalmistavaid protseduure, st jäljendi võtmist, mida mõned lapsed väga kardavad. Aparaat on elastne ning suus mugav. Aparaadil on koostöö detektor, mille järgi saab arst teada, kas laps on aparaati kandnud või mitte. Aparaadiga on saadud häid ravitulemusi, sh Eestis.

Taotletav teenus on Eestis olnud kasutusel alates 1996. aastast (Orthotain) ja alates 2003. aastast muud aparaadid (Trainer for Kids, Myobrace jpt).

2. Teenuse hinna põhjendatus

Taotluse alusel on teenuse kestus 30 min. Taotluse menetlemisega paralleelselt toimivas ortodontia teenuste kaasajastamise protsessis hinnati teenuse kestuseks 20 min, mistõttu tuleb ressursside kasutust veel erialaseltsiga täpsustada. Lõplik teenuse hind arvutatakse ortodontia teenuste kaasajastamise käigus, kus muuhulgas leitakse ka uus hambaravikabineti ja korduvkasutatavate materjalide komplektide ühiku maksumus. Tabelis 1 on toodud uue teenuse esialgne hinnaarvutus.

Tabel 1. Taotletava teenuse hinnaarvutus

	Käitur	Kogus	Ühiku maksumus	Kulu kokku
Ortodont	min	30	0,3983	11,949
Hambaraviõde	min	30	0,2043	6,129
Hambaravikabinet	min	30	0,0519	1,557
Instrumentide baaskomplekt	kasutuskord	1	0,17	0,17
Müofunktsionaalne aparaat	tk	1	46,00	46,00

Ühekordselt kasutatavate materjalide komplekt	tk	1,07	1,359	1,4541
Patsiendi haldus	määramata	0,1	0,77	0,077
Hind kokku:				67,34

Kuluarvestuse alusel on taotletava teenuse hind **67,34 eurot**.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. kulude leidmine ja võrdlemine alternatiivsete teenuste kuludega

Taotletava teenuse alternatiiv on suust eemaldatav funktsionaalne aparaat, mis on oluliselt kallim kui standardne müofunktsionaalne aparaat. Taotletava teenuse esialgselt arvatud hind on 67,34 eurot ning alternatiivi kehtestatud piirhind 132,11 eurot ehk ligi kaks korda kallim.

3.2 patsiendi poolt tehtavad kulutused

Patsient tasub visiiditasu. Patsiendi poolt tehtavad kulutused ei erine alternatiivist.

3.3 tulemuste hindamine ja võrdlemine alternatiivsete teenuste tulemustega

Taotluse kohta esitatud lisaküsimuste vastusest selgus, et müofunktsionaalne aparaat ja suust eemaldatav funktsionaalne aparaat ei ole otseselt võrreldavad, mistõttu ei ole võimalik võrrelda ka ravitulemusi. Müofunktsionaalne aparaat on lihaseid ja keele asendit treeniv aparaat, laboris valmistatud aparaat on peamiselt lõualuude omavahelise asendi parandamiseks valmistatud aparaat. Müofunktsionaalne aparaat annab kergete hambumusanomaaliatega ravi korral positiivse tulemuse. Standardsete müofunktsionaalsete aparaatide kasutamine alles arenevas hammaskonnas aitab ennetada raskemate hambumusanomaaliatega teket ja ravida juba olemasolevaid patsiendile mugavamalt ja väiksemate kulutustega. Individuaalselt valmistatud funktsionaalset aparaati kasutatakse juhul, kui esineb suur lõualuude kasvu häire koos hammaste valede kalletega.

3.4 kulutõhususe uuringud taotletava teenuse kohta

Kulutõhususe uuringuid kirosingul ei leitud.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1 Teenuse mõju ravikindlustuse eelarvele ja võrdlus alternatiividega

Taotletava teenuse lisamine tervishoiuteenuste loetellu ei asenda individuaalselt valmistatud funktsionaalset aparaati (kood 5152), mis tähendab, et teenuse 5152 tegelik osutamise maht jääb samaks. Samas võimaldab teenuse lisamine hoida kokku ravikindlustuse raha, kuna praegu kodeeritakse taotletava teenuse osutamisel raviarvele teenust 5152, mis on oluliselt kallim. Vastavalt ortodontia teenuste kaasajastamise protsessi käigus erialaseltsi poolt antud hinnangule, on teenuse mahu prognoos keskmiselt 300 korda aastas ehk 30% teenuse 5152 osutamise kordadest 2014. aastal. Meditsiinilise tõendusmaterjaliga hinnangus on mainitud, et arvestuslikult umbes 1700-2700 last aastas vajaksid antud aparaate. Seetõttu on oluline erialaseltsiga täpsustada teenuse osutamise mahu prognoos. Ravikindlustuse eelarvemõju arvutamisel on lähtutud erialaseltsi hinnangust. Ravikindlustuse eelarvemõju arvutused on toodud tabelis 2.

Tabel 2. Taotletava teenuse mõju ravikindlustuse eelarvele

	2016	2017	2018	2019
Taotletava teenuse maht	300	300	300	300
Taotletava teenuse hind (eurodes)	67,34	67,34	67,34	67,34
Taotletava teenuse kulu (eurodes)	20 202	20 202	20 202	20 202
Seni kodeeritud teenuse hind (teenus koodiga 5152)	132,11	132,11	132,11	132,11
Kulu vähenemine (eurodes)	39 633	39 633	39 633	39 633
Ravikindlustuse eelarve kokkuvõid (eurodes)	19 431	19 431	19 431	19 431

Taotletava teenuse lisamisega tervishoiuteenuste loetellu võib prognoosida ravikindlustuse eelarve kokkuvõidu ligikaudu 19 400 eurot aastas. Lisaks väheneb tõenäoliselt ka hilisem breketravi vajadus ja sellega seotud kulu, kuna hambumusanomaaliat ravitakse lapse varases eas.

4.2 Teenuse väär- ja liigkasutamise majanduslikud mõjud

Müofunktsionaalne aparaat määratakse kindlatel näidustustel vastava eriala spetsialisti poolt, mistõttu väärkasutamine on ebatõenäoline.

4.3 Teenuse optimaalse kasutamise tagamise võimalikkus läbi kohaldamise tingimuste

Teenust osutatakse ravikindlustuse eelarvest vaid alla 19-aastaste isikute ortodontilisel ravil haigekassa tervishoiuteenuste loetelu § 76 lõikes 2 toodud diagnooside korral.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabeli kujul:

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Müofunktsionaalne aparaat, trainer	
Ettepaneku esitaja	Eesti Ortodontide Selts	
Teenuse alternatiivid	Alternatiivne teenus on individuaalselt valmistatud suust eemaldatav funktsionaalne aparaat	
Kulutõhusus	Ei hinnatud	Müofunktsionaalne aparaat ja individuaalne funktsionaalne aparaat ei ole otseselt võrreldavad, mistõttu ei ole ka ravitulemusi võimalik võrrelda
Omaosalus	Ei	
Vajadus	Teenuse mahu hinnang: 2016 – 300 korda 2017 – 300 korda 2018 – 300 korda 2019 – 300 korda	
	sh patsientide arv väiksem, kuna üks patsient võib ravi jooksul vajada mitut aparaati	

Teenuse piirhind	Esialgne hind 69,07 eurot	Lõplik hind arvutatakse ortodontia teenuste kaasajastamise protsessis
Kohaldamise tingimused	Teenust osutatakse ravikindlustuse eelarvest vaid alla 19-aastaste isikute ortodontilisel ravil haigekassa tervishoiuteenuste loetelu § 76 lõikes 2 toodud diagnooside korral	
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastaskokku	Ravikindlustuse eelarve kokkuhoid aastatel 2017-2020 keskmiselt 18911 eurot aastas	Kuna seni on teenuse osutamisel raviarvele kodeeritud kallima teenuse koodi
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Teenuse on vajalik ja meditsiiniliselt tõenduspõhine. Lisaks kaasneb teenuse lisamisega haigekassa tervishoiuteenuse loetellu ravikindlustuse eelarve kokkuvõtte.	

Täiendatud 21.06.2016

Täpsustatud kulud 2016. aasta hindadega. Taotlushinnatakse komplekselt hambaravi ja ortodontia teenustega eriala kaasajastamise protsessis.

Tabel 3. Taotletava teenuse hinnaarvutus

	Käitur	Kogus	Ühiku maksumus	Kulu kokku
Ortodont	min	30	0,4376	13,128
Hambaraviõde	min	30	0,2224	6,672
Hambaravikabinet	min	30	0,0519	1,557
Instrumentide baaskomplekt	kasutuskord	1	0,17	0,17
Müofunktsionaalne aparaat	tk	1	46	46
Ühekordselt kasutatavate materjalide komplekt	tk	1,07	1,359	1,45413
Patsiendi haldus	määramata	0,1	0,924	0,0924
Hind kokku:				69,07

Tabel 4. Taotletava teenuse mõju ravikindlustuse eelarvele

	2017	2018	2019	2020
Taotletava teenuse maht	300	300	300	300
Taotletava teenuse hind (eurodes)	69,07	69,07	69,07	69,07
Taotletava teenuse kulu (eurodes)	20 722	20 722	20 722	20 722
Seni kodeeritud teenuse hind (teenus koodiga 5152)	132,11	132,11	132,11	132,11
Kulu vähenemine (eurodes)	39 633	39 633	39 633	39 633
Ravikindlustuse eelarve kokkuvõtte (eurodes)	18 911	18 911	18 911	18 911